

JOHN FLANAGAN

ZALGO MOKINYS

CORLANO
GRIUVĖSIAI

ZALGO
MOKINYS

GORLANO
GRIUVESIAI

UDK 821.111(94)-93
FI-36

John Flanagan
RANGER'S APPRENTICE.
THE RUINS OF GORLAN
Random House Australia,
2009

© Tekstas, John Flanagan, 2004

Pirmą kartą pavadinimu *Ranger's Apprentice 1: The Ruins of Gorlan* išleido *Random House Australia Pty Ltd*,
Sidnėjus, Australija.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2013

© Leidykla „Niekio rimto“, 2014

ISBN 978-609-441-185-4

JOHN FLANAGAN

ZVALGO MOKINYS

GORLANO GRIUVĖSIAI

Vilnius
2014

Skiriu Maiklui

Morgaratas, Lietaus ir Nakties kalnų valdovas, buvęs Aralueno karalystės Gorlano baronas, apžvelgė nykų, lietingą savo kraštą ir gal tūkstantąjį kartą nusikeikė.

Tai buvo viskas, kas jam beliko – dantytos granito uolos, išsibarstę rieduliai ir snieguoti kalnai. Siauri tarpekliai ir statūs kalnų takeliai, žvyras ir akmenys. Nė menkiausia žaluma netrikdė monotonijos.

Nors į šią niūrią šalį, virtusių kalėjimu, jis buvo išvytas jau prieš penkiolika metų, tebeprisiminė mielas žalias buvusių savo valdų laukymes ir tankias girias. Upelius, knibždančius žuvų, javų laukus ir žvėrių bei paukščių pilnus miškus. Gorlanas buvo nuostabi vieta gyventi. Lietaus ir Nakties kalnai atrodė bedvasiai ir nesvetingi.

Apačioje, pilies kieme, treniravosi vargalų būrys. Morgaratas kurį laiką juos stebėjo, klausydamasis ritmiškos gerklinės dainos, lydinčios kiekvieną jų judesį. Vargalai buvo kresnos, šlykščios būtybės, pusžmogiai ilgais žvėries snukiais ir iltimis kaip meškos ar didelio šuns.

Vargalai nuo senų senovės gyveno ir dauginosi šiuose atokiuose kalnuose, vengdami susitikti su žmonėmis. Nė vienas iš gyvųjų neprisiminė matęs vargalą, bet gandai ir legendos pasakojo apie laukinių, nelabai protingų kalnuose gyvenančių pabaisų gentį. Morgaratas, nusprendęs sukilti prieš Aralueno karalystę, išvyko iš Gorlano jų ieškoti. Jei tokių būtybių esama, jos suteiks jam pranašumą būsimame kare.

Po daugelio mėnesių vargalus jis galiausiai surado. Jie nemokėjo kalbėti, bendravo skurdžiomis mintimis ir niūniuodavo bežodes dainas. Jų mąstymas buvo primityvus, intelektas menkas, todėl aukštesnis protas lengvai galėjo juos valdyti valios jėga. Morgaratas palenkė vargalus savo valiai, ir jie tapo tobulais kariais – šlykštesniais už slogutį, nejaučiančiais jokio gailesčio ir akiai paklūstančiais mintiniams jo įsakymams.

Dabar, žvelgdamas į juos, Morgaratas prisiminė Gorlano pilyje vykdavusius turnyrus, kuriuose varžydavosi spalvingais drabužiais ir žvilgančiais šarvais vilkintys riteriai, o juos šūksniais ir plojimais palaikydavo šilkais išsidabinusios damos. Palyginęs juos su šiomis juodakailėmis, išsigimusiomis būtybėmis, Morgaratas vėl nusikeikė.

Jo mintis jaučiantys vargalai suvokė Morgarato nepasitenkinimą, sustojo ir ėmė nejaukiai trepsėti. Valdovas piktai įsakė jiems toliau treniruotis, ir vėl pasigirdo daina.

Morgaratas atsitraukė nuo bestiklio lango ir priėjo arčiau ugnies, regis, niekaip negalinčios sušildyti šios drėgnos, žvarbios ir rūškanos pilies. Penkiolika metų, vėl pagalvojo jis. Prieš penkiolika metų jis, dvidešimtmetis jaunuolis, sukilo prieš naujai karūnuotą karalių Dankaną. Senajam karaliui sunkiai susirgus, jis viską kruopščiai planavo, vildamasis, kad karaliaus mirtis sukels sąmyšį, suskaldys baronus ir suteiks

Morgaratui progą užimti sostą. Iki tol jis slapčia treniravo vargalų kariauną, telkė juos kalnuose ir ruošėsi smogti. Sąmyšio ir sielvarto dienomis po karaliaus mirties, kai baronai, palikę savo kariaunas be vadų, traukė į Aralueno pilį atlikti laidotuvių apeigų, Morgaratas puolė. Per kelias dienas užgrobė pietrytinę karalystės dalį, išstūmęs pakrikusias, be vadų likusias dar mėginančias gintis pajėgas.

Jaunas ir nepatyręs Dankanas nieku gyvu nebūtų jam pasipriešinęs. Morgaratas būtų be vargo užėmęs visą karalystę ir atsisėdęs į sostą.

Tačiau valdovas Nortoltas, vyriausiasis karaliaus kariuomenės vadas, subūrė kai kuriuos jaunesnius baronus į sąjungą, ir tai sustiprino Dankano ryžtą ir pakėlė palūžusią kovotojų dvasią. Kariuomenės susitiko Hekemo viržyne prie Slanksmėlio upės, ir penkias valandas mūšis vyko lygiomis jėgomis. Kariuomenės puolė viena kitą ir gynėsi, žuvo aibės žmonių. Slanksmėlio upė buvo sekli, bet klastinga. Slankusis smėlis ir skystas purvas buvo neįveikiama uztvara, sauganti dešinįjį Morgarato sparną.

Vis dėlto vienas iš tų pilkaskvernių landūnų žvalgų, kuriuos žmonės vadino miškiniais, per slaptą brastą, esančią už dešimties kilometrų aukštupio link, pervedė sunkiosios kavalerijos pajėgas. Ginkluoti raiteliai pasirodė lemiamą mūšio akimirką ir iš užnugario puolė Morgarato kariauną.

Vargalai, miklindavęsi kalnuose tarp suvirtusių uolų, turėjo vieną silpnybę. Jie bijojo žirgų, todėl niekaip negalėjo atremti netikėto kavalerijos puolimo. Jų būrys pakriko, ir jie siaura Trijų Žingsnių perėja ėmė trauktis į Lietaus ir Nakties kalnus. Žlugus maištui Morgaratas pabėgo su jais ir čia, tremtyje, pragyveno penkiolika metų. Laukė, rezgė sąmokslus ir nekenė šitaip jam pakenkusių žmonių.

Dabar atėjo laikas keršyti. Šnipai jam pranešė, kad karalystės gyventojai nurimo, jų budrumas sumažėjo, jie bemaž užmiršo Morgarata. Jo vardas virto legenda, motinos juo gąsdindavo užgaidžius vaikus, grasindamos, kad jei ožiuosis, juos pasiims juodasis valdovas Morgaratas.

Pribrendo laikas. Morgaratas su savo vargalais vėl stos į kovą, tik šįkart turės sąjungininkų ir karalystėje iš anksto bus pasėjęs dvejonių ir baimės. Šįkart neliks gyvo nė vieno, andai jam pakenkusio ir galinčio vėl padėti karaliui Dankanui.

Vargalai nebuvo vienintelės laukinės, šiurpios būtybės, jo surastos šiuose atšiauriuose kalnuose. Jis įgijo dar vienus sąjungininkus – pabaisas, vadinamas kalkaromis.

Atėjo laikas paleisti jas nuo saito.

~Vili, pasistenk nors kiek užkąsti. Juk rytoj laukia svarbi diena.

Gražuolė, linksmuolė šviesiaplaukė Dženė mostelėjo į vos paliestą Vilio lėkštę ir drąsinamai nusišypsojo. Vilis irgi pamėgino šyptelėti, bet nepavyko. Jis tik baksnojo į lėkštę, prikrautą mėgstamiausių jo valgių. Šįvakar iš jaudulio suko pilvą, jis vos prisivertė nuryti kąsnį.

Žinojo, kad rytoj svarbi diena. Tiesą sakant, pernelyg gerai žinojo. Rytoj bus svarbiausia diena jo gyvenime – rinkimų diena, nulemsianti, koks bus visas tolesnis jo gyvenimas.

– Turbūt jaudiniesi, – padėdamas šakutę su kąšniu ir mažliai suimdamas savo švarko atlapus tarė Džordžas. Jis buvo liesas, nerangus, stropus vaikinąs, mėgstantis taisykles ir tvarką, linkęs uoliai išnagrinėti kiekvieną klausimą – kartais tai užtrukdavo labai ilgai. – Baisus dalykas tas jaudulys. Jis taip sukausto, kad negali nei maštyti, nei valgyti, nei šnekėti.

– Aš nesijaudinu, – skubiai paprieštaravo Vilis, pastebėjęs, kad Horacijus pakėlė galvą ketindamas pasišaipyti.

Džordžas, svarstydamas Vilio žodžius, palinksėjo galva.

– Kita vertus, – toliau kalbėjo jis, – šioks toks jaudulys gali būti naudingas. Jis sustiprina jusles ir pagreitina reakciją. Taigi tai, kad nerimauji, jei išties nerimauji, nebūtinai turi kelti nerimą.

Vilis nenorom vyptelėjo puse lūpų. Džordžas turi teisininko talentą, pamanė jis. Be abejo, raštininkas rytoj išsirinks jį. Galbūt, pamanė Vilis, čia tik jo vieno bėda. Jis vienintelis iš penkių kambario draugų nuogaštuoja dėl rinkimų, vyksiančių po dvylikos valandų.

– Jam yra ko jaudintis! – tyčiojosi Horacijus. – Kuris gi meistras panorės jį priimti į mokinius?

– Esu tikra, mes visi jaudinamės, – tarė Alisa ir apdovanojo Vilį nedažna savo šypsena. – Būtų kvaila nesijaudinti.

– O aš ne! – sušuko Horacijus ir išraudo, kai Alisa kilstelėjo antakį, o Dženė sukikeno.

Alisa yra Alisa, pagalvojo Vilis. Jis žinojo, kad aukštai, grakščiai merginai jau pažadėta, kad ji mokysis pas ledi Poliną, Redmonto pilies diplomatinės tarnybos vadovę. Jos užuomina, neva ji nerimauja dėl rytdienos, taktiškas Horacijui išsprūdušios kvailos pastabos nutylėjimas bylojo, kad ji jau turi diplomato gebėjimų.

Dženė, žinoma, išsyk pateks į pilies virtuvę, į Redmonto vyriausiojo virėjo meistro Čabo valdas. Šis vyras visoje karalystėje pagarsėjęs puotomis, rengiamomis erdvioje iškilmių salėje. Dženė mėgo maistą, jai patiko gaminti, o būdama geraširdė ir visą laiką geros nuotaikos, ji taps nepamainoma šurmuliuojančios pilies virtuvės darbuotoja.

Horacijus pasirinks Karo mokyklą. Vilis dirstelėjo į kambario draugą, godžiai kemšantį keptą kalakutą, kumpį

ir bulves, kurių jis prisikrovė kupiną lėkštę. Horacijus pagal amžių buvo aukštas ir iš prigimties sportiškas. Niekam nė į galvą nebūtų atėję, kad jis galėtų būti nepriimtas. Horacijus buvo kaip tik toks vaikinys, kokių seras Rodnis ieško savo Karo mokyklai. Stiprus, sportiškas, sveikas. Ir, šiek tiek pagiežingai pamanė Vilis, ne per protingiausias. Karo mokykla tokiems berniukams kaip Horacijus – žemos kilmės, bet turintiems fizinių gebėjimų – tai kelias į riterių luomą.

Belieka Vilis. Ką jis rinktųsi? Ir, svarbiausia, kaip pabrėžė Horacijus, kuris meistras jį pasirinktų mokiniu?

Rinkimų diena – lemiama akimirka pilies globotinių gyvenime. Globotiniai – tai našlaičiai, kuriuos iš savo dosnumo augino baronas Araldas, Redmonto feodo valdovas. Jų tėvai paprastai būdavo žuvę tarnaudami kraštui, ir baronas jautė atsakomybę pasirūpinti savo valdinių vaikais, juos užauginti ir suteikti progą pasiekti ką nors daugiau gyvenime.

Rinkimų diena ir buvo ta proga.

Kasmet penkiolikos metų sulaukę pilies globotiniai galėdavo tikėtis tapti įvairiausių piliai ir jos gyventojams tarnaujančių meistrų mokiniais. Paprastai amatininkai mokinius rinkdavosi pagal tai, kuo dirbo jų tėvai, meistrai tardavosi tarpusavyje. Pilies globotinių niekas nerėmė, bet jie turėjo galimybę patys pasirūpinti savo ateitimi.

Tie globotiniai, kurių niekas neišsirinkdavo arba kuriems nelikdavo laisvos vietos, būdavo paskiriami į greta esančio kaimo ūkininkų šeimas auginti javų ir gyvulių, kurie buvo tiekiami pilies gyventojams. Vilis žinojo, kad taip nutinka retai. Baronas ir jo meistrai iš kailio neriasi, kad tik jaunuoliai gautų mokinio vietą. Vis dėlto kai kuriuos išrinka toks likimas, ir Vilis to labiausiai bijojo.

Horacijus sugavo jo žvilgsnį ir išdidžiai nusišypsojo.

– Vili, vis dar ketini prašyti priimamas į Karo mokyklą? – pilna burna kalakutienos ir bulvių paklausė jis. – Tai verčiau užkrimsk. Tau reikia sutvirtėti.

Horacijus prunkstėlėjo, ir Vilis pašnairavo į jį. Prieš kelias savaites Horacijus nugirdo, kaip Vilis prisipažino Alisai karštai trokštąs pakliūti į Karo mokyklą. Nuo to laiko Vilio gyvenimas virto košmaru. Horacijus kiekviena proga taikėsi pabrėžti, kad toks sudžiūvėlis nė už ką neatlaikys sunkių Karo mokyklos treniruočių.

Blogiausia, kad Horacijus, ko gero, buvo teisuus. Horacijus – aukštas ir raumeningas, o Vilis – smulkutis ir liesas. Miklus, greitas, stulbinamai stiprus, bet ne toks aukštas, koks turi būti Karo mokyklos auklėtinis. Pastaruosius porą metų jis vylėsi iki rinkimų dienos sulauksiąs „augimo šuolio“, kaip sako žmonės, bet veltui. Berniukas taip ir neūgtelėjo, o ta diena jau beveik aušo.

Viliui tylint, Horacijus pasijuto laimėjęs žodinį mūšį. Tai buvo retas nutikimas audringų jų santykių istorijoje. Per pastaruosius kelerius metus jiedu su Viliu nuolat pešėsi. Būdamas stipresnis Horacijus paprastai įveikdavo Vilį, nors kartais šis, greitas ir vikrus, netikėtai spirdavo arba suduodavo ir, Horacijui nespėjus susigaudyti, pasprukdavo.

Grumtynėse Horacijus dažniausiai nugalėdavo, bet ginčuose būdavo silpnesnis. Vilio protas buvo toks pat lankstus, kaip ir kūnas, ir jo žodis beveik visada būdavo paskutinis. Tiesą sakant, kaip tik tai jam ir pridarydavo bėdų su Horacijumi: Vilis dar nežinojo, kad tarti paskutinį žodį ne visada verta. Dabar Horacijus nusprendė įtvirtinti savo pranašumą.

– Vili, jei nori į Karo mokyklą, reikia raumenų. Tikrų raumenų.

Jis apžvelgė stalą tikrindamas, ar niekas neprieštarauja.

Kiti globotiniai, dėl tarp berniukų tvyrančios įtampos jausdamiesi nepatogiai, nudelbė akis į savo lėkštes.

– Ypač tarp ausų, – atsikirto Vilis.

Dženė nesusilaikiusi sukikeno. Horacijaus skruostai išraudo, jis ėmė stotis. Vis dėlto Vilis buvo greitesnis ir, Horacijui nespėjus pakilti nuo kėdės, jau buvo prie durų. Horacijus pasitenkino paskutiniu įžeidimu sprunkančiam draugui.

– Teisingai! Bėk, bevardi Vili! Tu neturi pavardės, ir niekas nenorės priimti tavęs mokiniu!

Priemenėje Vilis dar spėjo išgirsti šiuos kandžius žodžius ir pajuto, kaip kaista skruostai. Šių patyčių jis nekentė labiausiai, nors stengėsi Horacijui to neparodyti, jusdamas, kad taip tik įduotų ginklą į rankas vyresniajam berniukui.

Iš tikrųjų niekas nežinojo Vilio pavardės. Niekas nenumanė, kas buvo jo tėvai. Priešingai nei bendraamžiai, iki tėvų mirties gyvenę šiame krašte, šeimose, kurių praeitis buvo visiems žinoma, Vilis dar kūdikis atsirado tarsi iš niekur. Prieš penkiolika metų jis buvo rastas ant globos namų laiptų susuptas į antklodėlę ir įdėtas į krepšį. Prie antklodėlės buvo prisiūtas paprastas raštelis:

Jo motina mirė gimdydama.

Tėvas žuvo kaip didvyris.

Pasirūpinkite juo. Jo vardas Vilis.

Tais metais pilyje tebuvo viena globotinė. Alisos tėvas, tarnavęs kavalerijos leitenantu, žuvo mūšyje prie Hekemo viržyno, tada, kai Morgarato vargalų kariauna buvo nugalėta ir nustumta į kalnus. Alisos motiną, sielvartaujančią dėl netekties, praėjus kelioms savaitėms po gimdymo įveikė karštligė. Taigi globos namuose buvo apščiai vietos nežinomam

vaikeliui, o baronas Araldas buvo geros širdies. Net ir tokiomis neįprastomis aplinkybėmis jis sutiko priimti Vilį į Redmonto pilį globotiniu. Jei laiškelyje buvo parašyta tiesa, piršosi logiška išvada, kad Vilio tėvas žuvo kare su Morgaratu, ir kaip karo vadas baronas Araldas jautė pareigą pagerbti nežinomo kario auką.

Taigi Vilis tapo Redmonto globotiniu, auginamu ir auklėjamu iš barono dosnumo. Ilgainiui prie jųdviejų su Alisa prisidėjo kiti, galiausiai susidarė penkių to pat amžiaus vaikų grupelė. Vaikai prisiminė savo tėvus, Alisa bent pažinojo su jais bendrąsias žmones, o Vilis apie savo praeitį nežinojo ničnieko.

Todėl jis susikūrė istoriją, teikusią jam stiprybės per visą vaikystę globos namuose. Bėgant metams jis pildė ir spalvino savo pasakojimą, kol galop pats juo patikėjo.

Jis žinojo, kad tėvas mirė didvyrio mirtimi. Taigi pagrįstai kūrė tėvo didvyrio paveikslą – šarvuoto riterio, besikaunančio su vargalų būriais, kapojančio juos iš kairės ir dešinės, kol šie jį įveikė vien savo skaičiumi. Vilis dažnai su visomis smulkmenomis įsivaizduodavo aukštą, šarvuotą ir ginkluotą vyrą, tik nepajėgdavo išvelgti jo veido.

Karys tėvas veikiausiai būtų norėjęs, kad sūnus sektų jo pėdomis. Todėl Viliui atrodė taip svarbu įstoti į Karo mokyklą. Ir todėl jis iš paskutiniųjų laikėsi įsikibęs šios blėstančios vilties.

Iš globos namų pastato jis išėjo į tamsų pilies kiemą. Saulė jau seniai buvo nusileidusi, ir ant pilies sienų maždaug kas dvidešimt metrų sukabinti žibintai skleidė mirguliuojančią, netolygią šviesą. Jis dvejojo. Grįžti į globos namus, kur laukia Horacijaus patyčios, negalėjo. Jie vėl susipeštų, ir Vilis veikiausiai gautų į kailį. Džordžas pamėgintų išnagrinėti padėtį,

pažvelgti į ją iš abiejų pusių, ir viską dar labiau supainiotų. Alisa su Džene turbūt mėgintų jį paguosti – ypač Alisa, nes jie kartu užaugo, – bet šią akimirką paguodos jam nereikėjo, jis nebūtų ištvėręs Horacijaus pašaipų, tad patraukė į vietą, kur žinojo pabūsiąs vienas.

Didžiulis figmedis, augantis prie pagrindinio pilies bokšto, jam dažnai teikdavo prieglobstį. Vilis nebijojo aukščio ir puikiai laipiojo medžiais, tad užsikabarojo taip aukštai, kaip niekas kitas nebūtų drįšęs – atsidūrė pačioje viršūnėje ant liaunų šakelių, linkstančių ir linguojančių nuo jo svorio. Anksčiau jis čia dažnai sprukdavo nuo Horacijaus. Didesnysis berniukas medyje nebuvo toks greitas kaip Vilis, be to, bijodavo ropštis taip aukštai. Suradęs patogų tarpšakį Vilis įsispraudė į jį, derindamasis prie šakų siūravimo vakaro vėjelyje. Apačioje mažos sargybinių figūrėlės suko ratus po pilies kiemą.

Jis išgirdo atsiveriant globos namų duris ir, pažvelgęs žemyn, išvydo Alisą, bergždžiai besišvalgančią po kiemą. Aukšta mergina padvejojo, gūžtelėjo pečiais ir grįžo vidun. Jai tyliai uždarius duris, ilgas šviesos stačiakampis, pro atviras duris kritęs ant kiemo, išnyko. Keista, pamanė jis, kaip retai žmonės žvelgia aukštyn.

Tyliai sušnarėjo plunksnos, ir ant gretimos šakos nusileido liepsnotoji pelėda. Paukštis pakraipė galvą, didžiulėmis akimis gaudydamas paskutinius blėstančios šviesos spindulius. Be baimės apžiūrėjo Vilį, tarsi suprasdamas, kad nėra ko nerimauti. Pelėda buvo medžiotoja. Tyli skraiduolė. Nakties valdovė.

– Tu bent jau žinai, kas esi, – pakuždėjo Vilis paukščiui.

Pelėda vėl pakraipė galvą ir nuplasnojo į tamsą, palikusi jį vieną su savo mintimis.

Viliui taip sėdint, šviesos pilies languose viena po kitos užgeso. Žibintai išdegė ir vos ruseno, kol vidurnaktį juos papildė kita sargybinių pamaina. Galiausiai beliko vienas šviesus langas. Vilis žinojo, kad tai barono kabinetas, kuriame Redmonto valdovas veikiausiai tebedirba įnikęs į ataskaitas ir dokumentus. Kabineto langas buvo maždaug viename aukštyje su Vilio šaka medyje, ir jis matė tvirto stoto baroną prie rašomojo stalo. Paskui baronas Araldas atsistojo, pasiražė ir, išeidamas iš kabineto į miegamuosius viršutiniame aukšte, pasilenkęs užgesino lempą. Pilis įmigo, liko tik nuolat budintys sargybiniai ant sienų viršaus.

Po mažiau nei devynių valandų teks dalyvauti rinkimuose, suprato Vilis. Tylus ir nusiminęs, būgštaudamas blogiausio, jis nusileido medžiu ir nusliūkino į savo lovą tamsiame globos namų miegamajame.

Gerai, kandidatai! Čionai! Pasistenkit atrodyti žvalūs! Kalbantysis, tiksliau sakant, šaukiantysis, buvo barono Araldo sekretorius Martinas. Jo balsui nuaidėjus priemenėje, penki globotiniai dvejojami pakilo nuo ilgų medinių suolų, ant kurių buvo susodinti. Apimti jaudulio pagaliau atėjus šiai dienai, jie pėdino prie didelių geležimi apkaltų durų, kurias Martinas laikė atidarytas. Nė vienas nenorėjo įžengti pirmas.

– Mikliau, mikliau! – nekantriai riktelėjo Martinas, ir Alisa, kaip Vilis ir manė, galop apsisprendė parodyti pavyzdį.

Visi kiti nusekė paskui lieknąją šviesiaplaukę. Įgiję vadę kiti globotiniai greitai sugužėjo vidun.

Atsidūręs barono kabinete, Vilis smalsiai apsižvalgė. Jam dar nebuvo tekę būti šioje pilies dalyje. Bokšte, kuriame buvo įkurta administracija ir įrengti barono kambariai, retai lankydavosi žemesnio rango žmonės, kaip antai pilies globotiniai. Kambarys buvo milžiniškas, aukštomis lubomis,

stambių akmenų luitų, sulipdytų plonyčių skiedinio sluoksniu, sienomis. Rytinėje sienoje žiojėjo platus langas – atviras gamtos stichijoms, bet su sunkiomis medinėmis langinėmis, kad būtų galima uždaryti subjurus orui. Vilis suprato, kad kaip tik į šį langą žvelgė vakar vakare. Šiandien pro jį sruvo saulės šviesa, ji krito ant didžiulio ažuolinio barono Araldo rašomojo stalo.

– Judinkitės! Išsirikiuokit į eilę, išsirikiuokit į eilę!

Martinui, regis, patiko jausti savo valdžią. Grupelė vilkdama kojas sustojo į eilę, ir jis, apžiūrėjęs juos, niekinamai vyptelėjo.

– Pagal ūgį! Aukščiausias čia!

Jis parodė vietą, kur jo pageidavimu turėtų stovėti aukščiausias iš penkių. Grupelė pamažu persitvarkė. Aukščiausias, žinoma, buvo Horacijus. Už jo atsistojo Alisa. Tada Džordžas, puse galvos žemesnis už ją ir toks liesas, kad net skaudu žiūrėti. Jis, kaip visada, stovėjo pakumpęs. Vilis su Džene dvejojo. Dženė nusišypsojo Viliui ir pamojo stotis pirma jos, nors galbūt ji buvo pora centimetrų aukštesnė. Iš Dženės to galėjai tikėtis. Ji žinojo, kaip Vilis graužiasi dėl to, kad yra žemiausias iš visų pilies globotinių. Viliui stojantis į gretą, pasigirdo Martino balsas.

– Ne tu! Dabar mergaitė.

Dženė atsiprašomai gūžtelėjo ir atsistojo, kur rodė Martinas. Vilis užėmė paskutinę vietą, nepatenkintas, kad Martinas taip pabrėžė menką jo stotą.

– Nagi! Pralinksmėkit, pralinksmėkit! Pasitempkit, – komandavo Martinas, bet jį pertraukė žemas balsas.

– Martinai, nemanau, kad tai būtina.

Tai buvo baronas Araldas, nepastebimai įjėjęs pro mažesnes duris už didžiulio stalo. Dabar jau Martinas pasitempė kaip

mokėjo – atkišo į šonus kaulėtas alkūnes, suglaudė kulnus, kreivos kojos ties keliais smarkiai prisiskyrė, – atlošė galvą.

Baronas Araldas kilstelėjo aukštin akis. Jo sekretoriaus uolumas tokiomis progomis kartais būdavo kiek per didelis. Baronas buvo stambus vyras, plačiapetis, raumeningas, koks ir turi būti krašto valdovas. Vis dėlto visi žinojo, kad baronas Araldas mėgsta gerai pavalgyti ir išgerti, tad jo stotas buvo nemenkas veikiausiai ne vien dėl raumenų.

Jo barzda buvo trumpa, dailiai apkirpta, kaip ir plaukai juoda, bet jau kiek žilstelėjusi – tai derėjo keturiasdešimt dvejų metų amžiui. Žandikauliai tvirti, nosis stambi, akys po vešliais antakiais tamsios ir skvarbios. Tai stipraus, bet malonaus vyro veidas, pamanė Vilis. Tamsiose akyse spindėjo linksma kibirkštėlė. Vilis ją buvo pastebėjęs jau anksčiau, per retus Araldo apsilankymus globos namuose, kai baronas tikrindavo, kaip vaikai mokosi ir tobulėja.

– Pone! – sugriaudėjo Martinas, priversdamas baroną nežymiai krūptelėti. – Kandidatai susirinko!

– Matau, – ramiai atsakė baronas Araldas. – Gal galėtum pakviesti ir meistrus?

– Klausau, pone!

Martinus pamėgino sumušti kulnais. Avėjo minkštos, lankščios odos batus, tad pastangos buvo bergždžios. Pabrėžtinai lankstydamas rankas ir kojas jis nužygiavo prie pagrindinių kabineto durų. Viliui jis atrodė panašus į gaidį. Martinui bespaudžiant rankeną, baronas jį vėl sustabdė.

– Martinai? – švelniai kreipėsi jis. Sekretoriui klausiamai pažvelgus, taip pat tyliai kalbėjo toliau: – Pakviesk juos. Nešauk ant jų. Meistrams tai nepatinka.

– Klausau, pone, – Martinas tarsi subliūško. Atidarė duris ir, labai stengdamasis pritildyti balsą, tarė: – Meistrai. Baronas jau pasirėngęs.

Mokyklų vadovai suėjo į kabinetą nežiūrėdami jokio pirmumo. Jie mėgo ir gerbė vienas kitą, bet retai visi kartu dalyvaudavo ceremonijose. Pirmas įžengė ponas Rodnis, Karo mokyklos vadovas. Aukštas ir plačiaapetis, kaip ir baronas, jis vilkėjo įprastą kovinę aprangą: šarvinius marškinius, ant jų – baltą apsiaustą, papuoštą jo herbu – raudona vilko galva. Herbą jis pelnė jaunystėje, kovodamas su Skandijos jūros piratais, plaukiojančiais vikingų laivais ir nuolat siaubiančiais rytinę karalystės pakrantę. Be abejo, jis segėjo diržą, o prie diržo kabėjo kardas. Joks riteris viešai nepasirodys be kardo. Ponas Rodnis buvo maždaug barono amžiaus, mėlynakis, būtų buvęs neapsakomai gražus, jei ne smarkiai sulaužyta nosis. Augino ilgėliausius ūsus, bet, kitaip nei baronas, neturėjo barzdos.

Antras įėjo Alfas, meistras arklininkas, atsakingas už eiklių pilies karo žirgų priežiūrą ir dresavimą. Jis buvo skvarbių, rudų akių, stiprus, raumeningomis stambiais riešais rankomis. Ant vilnionių marškinių vilkėjo paprastą odinę liemenę, mūvėjo blauzdivines. Aukštauliai minkštos odos jojimo batai siekė aukščiau kelių.

Įkandin Alfoėjo ledi Polina. Liekna, žilaplaukė ir elegantiška, jaunystėje buvusi labai graži, savo skoniu ir grakštumu ji tebetraukė vyrų akis. Ledi Polina, titulą pelniusi už indėlį į karalystės užsienio politiką, buvo Redmonto diplomatinės tarnybos vadovė. Baronas Araldas didžiai vertino jos gebėjimus, ji buvo viena artimiausių jo patikėtinių ir patarėjų. Araldas dažnai kartodavo, kad diplomatinei tarnybai labiausiai tinka merginos. Jos subtilesnės už berniukus, kuriuos, savaime suprantama, labiau traukia Karo mokykla. Berniukai nesklandumus dažniausiai linkę spręsti jėga, o merginos labiau kliaujasi protu.

Turbūt nieko nuostabaus, kad ledi Polinai ant kulnų lipo raštininkas Naidželas. Laukdami, kol bus pašaukti Martino, jie aptarė bendrus reikalus. Naidželas su ledi Polina buvo artimi draugai ir bendradarbiai. Naidželo išmokyti raštininkai rengdavo oficialius dokumentus ir pranešimus, kuriuos vėliau išnešiodavo ledi Polinos diplomatai. Be to, nemažai studijavęs teisę, jis patardavo, kokius žodžius parinkti tokiems dokumentams. Naidželas buvo smulkus, bet tvirtas vyrukas judriu, smalsiu, liesu veidu; Viliui jis priminė šešką. Juodi jo plaukai žvilgėjo, tamsios akys be paliovos šmirinėjo po kambarį.

Paskutinis pasirodė vyriausiasis virėjas ponas Čabas. Be abejo, jis buvo dručkis išsipūtusiu pilvu, vilkėjo baltą virėjo švarką ir dėvėjo aukštą virėjo kepurę. Jis buvo pagarsėjęs itin karštu būdu, užsipliksdavo kaip ant ugnies užpiltas aliejus, tad dauguma globotinių jo sergėjosi. Raudonveidis meistras Čabas rusvais, sparčiai retėjančiais plaukais su savimi visada nešiodavosi medinį samtį. Tai buvo neoficialus jo atributas, neretai panaudojamas ir kaip ginklas – samtis dažnai skardžiai trinkteldavo į galvą nerūpestingam, užmaršiam ar lėtam virtuvės pameistriui. Dženiferė vienintelė iš globotinių į Čabą žiūrėjo kaip į didvyrį. Jos svajonė buvo dirbti pas jį ir perimti jo gebėjimus – buvęs nebuvęs tas medinis samtis.

Be abejo, meistrų būta ir daugiau, kaip antai ginklakalys ir kalvis, bet tik šie turėjo laisvų vietų šiandien pristatomiems mokiniams.

– Pone, meistrai susirinko! – vėl pakėlęs balsą paskelbė Martinas. Regis, garsą ir įvykio svarbą jis siejo tiesiogiai.

Baronas vėl pakėlė akis dangop.

– Taigi matau, – tyliai tarė jis ir oficialesniu tonu pridūrė: – Labas rytas, ledi Polina. Labas rytas, džentelmenai.

Jie atsiliepė į sveikinimą, ir baronas vėl kreipėsi į Martiną.
– Gal galėtume tęsti?

Martinas keletą kartų linktelėjo, pasižiūrėjo į vienoje rankoje laikomą pluoštą užrašų ir prižygiavo prie kandidatų eilės.

– Nagi, baronas laukia! Baronas laukia! Kas pirmas?

Vilis nudelbęs akis nervingai trypciojo nuo kojos ant kojos. Staiga apėmė jausmas, kad kažkas jį stebi. Pakėlęs akis jis net krūptelėjo iš nuostabos – į jį žvelgė tamsios, neišskaitomos miškinio Holtos akys.

Vilis nepastebėjo, kaip jis atsirado kabinete. Pamanė, kad paslaptingoji žmogysta veikiausiai įsmuko pro šonines duris, kol visų dėmesys buvo atkreiptas į besirenkančius meistrus. Miškinis stovėjo už barono kėdės, šiek tiek nuošaliau, vilkėjo įprastus rudus ir pilkus drabužius, buvo apsigobęs ilgu, pilkomis ir žaliomis dėmėmis išmargintu miškinio apsiaustu. Holtas trikdė vien savo buvimu. Turėjo įprotį pasirodyti, kai jo mažiausiai tikiesi, niekada neišgirsdavai jo žingsnių. Prietaringi kaimiečiai buvo tikri, kad miškiniai, norėdami tapti nematomi paprastiesiems žmonėms, griebiasi kerų. Vilis nežinojo, tikėti tuo ar ne. Jis susimąstė dėl ko Holtas šiandien čia. Jis nebuvo laikomas meistru ir, kiek Vilis žinojo, iki šiol nedalyvaudavo rinkimuose.

Staiga Holtas nusuko akis, ir Viliui pasirodė, lyg būtų užgesusi šviesa. Jis suvokė, kad Martinas kalba toliau. Pastebėjo, kad sekretorius turi įprotį kartoti sakinius, lyg jį persekiotų jo paties aidas.

– Na, tai kas gi pirmas? Kas pirmas?

Baronas garsiai atsiduso.

– Gal imkime pirmą iš eilės? – išmintingai pasiūlė jis, ir Martinas palinksėjo.

– Žinoma, pone. Žinoma. Pirmasis eilėje, išėik į priekį ir stok prieš baroną.

Kiek pasvyravęs Horacijus žengė iš gretos ir atsistojo „ramiai“. Baronas kurį laiką jį tyrinėjo.

– Kuo vardu? – paklausė jis.

Horacijus, kiek padvejojęs, kaip reikėtų kreiptis į baroną, atsakė:

– Pone... milorde, Horacijus Oltmenas.

– Horacijau, ar esi ką nors pasirinkęs? – paklausė baronas žmogaus, iš anksto žinančio atsakymą, veido išraiška.

– Karo mokyklą, pone! – tvirtai atsakė Horacijus.

Baronas linktelėjo. To jis ir tikėjosi. Dirstelėjo į Rodnį, atidžiai apžiūrinėjantį berniuką, vertinantį, ar tinkamas.

– Karo meistre? – kreipėsi baronas.

Paprastai į Rodnį jis kreipdavosi vardu, ne titulu, bet dabar buvo oficiali proga. Rodnis savo ruožtu baroną vadindavo „ponu“, bet šiandien tinkamas kreipinys buvo „milorde“.

Aukštasis riteris žengė į priekį, arčiau Horacijaus, šarviniai marškiniai ir pentinai tyliai žvangtelėjo. Jis nužvelgė berniuką nuo galvos iki kojų, užėjo už nugaros. Horacijus pasuko galvą.

– Nejudėk, – paliepė ponas Rodnis, ir vaikas sustingo išmeigęs žvilgsnį prieš save.

– Atrodo gana stiprus, milorde. Naujas mokinys man praverstų. – Jis pasitrynė smakrą. – Horacijau Oltmenai, moki jodinėti?

Horacijaus veide šmėkstelėjo abejonė – jis suprato, kad tai gali būti kliūtis rinkimuose.

– Ne, pone. Aš...

Jis ketino paaiškinti, kad pilies globotiniai turi mažai galimybių išmokti jodinėti, bet ponas Rodnis jį nutraukė.

– Nesvarbu. To galima išmokti. – Aukštasis riteris pažvelgė į baroną ir linktelėjo. – Labai gerai, milorde. Priimsiu jį į Karo mokyklą, kaip įprasta, trijų mėnesių bandomajam laikotarpiui.

Baronas kažką pasižymėjo popieriaus lape ir šyptelėjo priešais jį stovinčiam patenkintam, nurimusiam jaunuoliui.

– Sveikinu, Horacijau. Rytoj rytą ateik į Karo mokyklą. Lygiai aštuntą.

– Klausau, pone! – Horacijus plačiai šypsojosi. Pasisukęs į poną Rodnį linktelėjo. – Ačiū, pone!

– Dar nedėkok, – mįslingai tarstelėjo riteris. – Nesupranti, kur pakliuvai.

-Kas kitas? – šuktelėjo Martinas, kai Horacijus išsišiepęs ligi ausų grįžo į gretą.

Alisa grakščiai išėjo į priekį, suerzindama norėjusį ją pristatyti Martiną.

– Milorde, Alisa Meinviering, – tyliu, ramiu balsu prisistatė ji. Baronui nespėjus pasiteirauti, kalbėjo toliau: – Milorde, prašausi priimama į diplomatinę tarnybą.

Araldas nusišypsojo šiai rimtai merginai. Ji spinduliavo pasitikėjimą savimi, ir jos savitvarda labai praverstų tarnyboje. Baronas žvilgtelėjo į ledi Poliną.

– Miledi? – kreipėsi jis.

Moteris palinksėjo galva.

– Milorde, aš jau kalbėjau su Alisa. Manau, ji puiki kandidatė. Sutinku priimti.

Alisa linktelėjo būsimai savo mokytojai. Vilis pastebėjo, kad jodvi panašios: abi aukštos, elegantiškos, orios. Jis apsidžiaugė dėl seniausios savo draugės – žinojo, kaip ji troško

būti išrinkta. Alisa pasitraukė į gretą, o Martinas, kol niekas neužbėgo už akių, skubiai parodė į Džordžą.

– Gerai! Dabar tu! Dabar tu! Prisistatyk baronui.

Džordžas išėjo į priekį. Sužiopčiojo, bet neišleido nė garso. Globotiniai spoksojo išpūtę akis. Džordžą, kurį draugai jau seniai vertino kaip tikrą advokatą visuose reikaluose, įveikė scenos baimė. Pagaliau jam pavyko kažką tyliai išleisti, bet niekas kabinete neišgirdo. Baronas Araldas pasilenkė, pridėjo prie ausies delną.

– Atsiprašau, prastai girdėjau, – tarė jis.

Džordžas pakėlė akis į baroną ir, sukaupęs visas jėgas, vos girdimai suvapėjo:

– Pone, Dž-Džordžas Karteris. Pone, Raštvedybos mokykla.

Martinus, uolus etiketo sergėtojas, jau įkvėpė oro išbarti Džordžą už tokį lakonišką atsakymą, bet, jam nespėjus to padaryti, didžiam visų palengvėjimui įsikišo baronas Araldas.

– Martinai, viskas gerai. Tebūnie.

Martinus mažumėlę užsigavo, bet nusileido. Baronas, klausiamai pakėlęs antakį, pažvelgė į vyriausiąjį savo raštininką ir teisininką Naidželą.

– Priimu, milorde, – atsakė Naidželas ir pridūrė: – Mačiau kai kuriuos Džordžo darbus, jo braižas labai gražus.

Baronas, regis, abejojo.

– Raštininke, jis ne itin iškalbingas, ar ne? Jei kada nors jam tektų teikti teisinės konsultacijas, gali kilti bėdų.

Naidželas į jo prieštaravimus tik ranka numojo.

– Pažadu, milorde, deramai lavinantis tokios bėdos išnyksta. Nelieta nė ženkle, milorde.

Meistras raštininkas, įsijautęs į kalbą, susikišo rankas į plačias lyg vienuolio abito rankoves.

– Prisimenu berniuką, prisidėjusį prie mūsų prieš septynerius metus. Jis buvo panašus į šį. Taip pat lemeno nunarinęs galvą – bet netrukus mes jį išmokėme tai įveikti. Milorde, kai kurie iš didžiausių tylenių tampa nepaprastai iškalbingi, nepaprastai iškalbingi.

Baronas jau ketino kažką sakyti, bet Naidželas dėstė toliau:

– Tikriausiai nustebsite išgirdę, kad aš pats vaikystėje siaubingai mikčiojau. Siaubingiausiai, milorde. Vos sujungdavau du žodžius.

– Dabar, kaip matau, šios bėdos neliko, – santūriai įsiterpė baronas, ir Naidželas, supratęs užuominą, nusišypsojo. Tada nusilenkė baronui. – Tikrai, milorde. Mes padėsime Džordžui greitai įveikti drovumą. Mūsų Raštvedybos mokykloje nėra jokių patyčių. Visiškai jokių.

Baronas nejučia šyptelėjo. Raštvedybos mokykla buvo studijų vieta, kur retai kas pakeldavo balsą – jei išvis pakeldavo, – kur pirmenybė buvo teikiama loginėms, racionalioms diskusijoms. Jam pačiam ten lankantis atrodė, kad mokykla bukina protą, bet patyčių jis ten tikrai neįsivaizdavo.

– Tikiu, – atsakė jis ir kreipėsi į Džordžą: – Labai gerai, Džordžai, tavo prašymas patenkintas. Rytoj atvyk į Raštvedybos mokyklą.

Džordžas susigėdęs brūžavo kojomis.

– Mmm, mmm, mmm, – sumykė jis, ir baronas vėl pasiilenkė, mėgindamas suprasti tylią šneką.

– Ką sakei? – paklausė jis.

Pagaliau Džordžas pakėlė galvą ir šiaip ne taip sušnabždėjo:

– Ačiū, milorde.

Tada paskubom sugrįžo į gana saugią vietą gretoje.

– Ak, – kiek nustebę pratarė baronas. – Nėra už ką. Kitas bus...

Flanagan, John

Fl-36 Žvalgo mokinys. Gorlano Griuvėsiai / Flanagan, John; iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė. – Vilnius: Nieko rimto, 2014. – 248 p.: iliustr.

Kai penkiolikmetis Vilis tampa paslaptingojo žvalgo Holto mokiniu, jam tenka išmokti joti, šaudyti iš lanko, svaityti peilį, sekti pėdsakais ir tobulai maskuotis. Būti tikru miškiniu – tai žinoti, kas yra draugystė, draša, sąžiningumas ir garbė. O žygdarbiai, atliekami nepastebėtai, – tai žvalgo kasdienybė. Pasklidus gandams apie Aralueno karalystei gresiantį karą, Vilio gyvenimo nuotykis tik prasideda.

Tai pirmoji australų rašytojo Johno Flanagano (g. 1944) fantasy serijos paaugliams knyga. Istorija apie žvalgo mokinį ne tik mėgiama skaitytojų visame pasaulyje, bet ir susikrovė nemenką šūsnį literatūrinių apdovanojimų.

Redaktorė **Mimoza Kligienė**
Korektorė **Irena Plaušinaitytė**
Maketavo „**Nieko rimto**“ dizaino grupė

Tiražas 2000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

– Anuo metu karalius Herbertas suprato, kad užtikrinti saugumą padėtų žvalgų tarnyba.

– Kas ta žvalgų tarnyba? – paklausė Vilis.

– Žvalgai tiria, ką veikia mūsų priešai arba galimi priešai. Ką jie planuoja. Ką mąsto. Iš anksto žinodamas tokius dalykus gali sugalvoti, kaip juos sustabdyti. Dėl to jis ir įsteigė miškinių luomą – kad teiktų karalystei informaciją. Kad būtų karalystės akys ir ausys.

Sulaukus penkiolikos, Aralueno karalystės našlaičiams suteikiama galimybė pagaliau tapti kažkuo ir gyventi įdomiai. Tereikia, kad kuris nors iš įvairių sričių meistrų pasirinktų tave savo mokiniu.

Vilis svajoja tapti riteriu, bet kas priims smulkaus sudėjimo vaikinuką į Karo mokyklą? Reikia ne tik noro, bet ir gebėjimų. O kas, jei tavo talentai – tik laiptoti medžiais ir sienomis bei nepastebėtam krėsti eibes?

Kai Viliu susidomi miškinis Holtas, ramiau nepasidaro. Paslaptieji miškiniai kelia siaubą paprastiems karalystės gyventojams. Jie – žvalgai, kurie keliauja nematomi ir negirdimi, išnyra iš šešėlių, kai mažiausiai jų tikiesi, ir niekas nežino, kokios užduotys jiems skiriamos. Žmonės kalba, jog jie netgi imasi kerų, kad taptų nepastebimi...

O tuo metu ištremtasis Morgaratas, Lietaus ir Nakties kalnų valdovas, pamažu renka šturpią pabaisų armiją... Ar karalystės žvalgai pakankamai akyli, kad išvelgtų gresiantį pavojų?

AUSTRALIJOS VAIKŲ KNYGOS TARYBOS APDOVANOJIMAS

AUREALIS APDOVANOJIMAS

TARPTAUTINIS BESTSELERIS

www.niekorimto.lt *Užsuk*

El. knygynėlyje – geresnės kainos!

ISBN 978-609-441-185-4

9 786094 411854

JOHN FLANAGAN

ZALGO MOKINYS

GORLANO GRIUVĖSIAI

1

ZALGO
MOKINYS

JOHN FLANAGAN

GORLANO
GRIUVĖSIAI

